

รายวิชาสังคมศึกษา

รหัสวิชา ส๑๓๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

เรื่อง

การอาราธนาศีล
และการสมาทานศีล

ครูผู้สอน

ครูฐิติรัตน์

ดิษฐวงศ์

ครูวรรณ

ศรีอรุณ

เรื่อง... การอาราธนาศีล

และการสัมาทานศีล

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑.

อธิบายความหมายและความสำคัญของศาสนพิธี

๒.

ฝึกการอาราธนาศีลและการสมาทานศีลได้

๓.

เห็นคุณค่าและปฏิบัติตนในการเข้าร่วมพิธีกรรมทางศาสนาได้อย่างถูกต้อง

การทำบุญตักบาตรในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

เมื่อเข้าร่วมไปในศาสนพิธี
นักเรียนควรปฏิบัติอย่างไร

๑๐/๑๒

นักเรียนรู้สึกอย่างไร
เมื่อเข้าร่วมพิธีกรรมทางศาสนา

๑๓

ศาสนพิธี

ศาสนพิธี คือ พิธีกรรมทางศาสนา
ที่ถือปฏิบัติเป็นธรรมเนียมสืบต่อกันมา
เพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อย ชาวพุทธ
ควรปฏิบัติให้ถูกต้อง เพื่อแสดงถึงความ
เลื่อมใสศรัทธาต่อพระพุทธศาสนา

คำถามชวนตอบ

นักเรียนเคยเข้าร่วม
ศาสนพิธีอะไรบ้าง

“พิธีถวายเทียนพรรษา
เป็นพิธีที่เกิดขึ้นในช่วงก่อน
เข้าพรรษา เพราะเทียน
เป็นสิ่งที่จะได้ใช้ในการ
การศึกษาพระธรรมในช่วง
จำพรรษา”

พิธีถวายเทียนพรรษา

ขั้นตอนการปฏิบัติในการประกอบพิธีกรรม
ทางศาสนา ซึ่งมี ๔ ขั้นตอน

กรวดน้ำรับพรจากพระภิกษุสงฆ์

กล่าวคำอาราธนาศีล/กล่าวคำสมาทานศีล

กล่าวคำนมัสการพระรัตนตรัย

ประธานในพิธีจุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย

การอาราธนาศีล

การอาราธนาศีล หมายถึง การกล่าวคำเพื่อ
ขอให้พระสงฆ์ให้ศีลในพิธีกรรมทางพระพุทธศาสนา
เมื่อประธานในพิธีจุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย
เรียบร้อยแล้ว จะต้องเริ่มด้วยการกล่าวคำ
นมัสการพระรัตนตรัยและอาราธนาศีลเป็นลำดับ
ต่อไปทุกครั้ง

คำอาราธนาศีล

มะยัง ภันเต วิสุง วิสุง รักขะณัตถายะ

ติสระเณนะ สะหะ ปญฺจะ สีลานิ ยาจามะ

ทุติยัมปิ มะยังภันเต วิสุง วิสุง รักขะณัตถายะ

ติสระเณนะ สะหะ ปญฺจะ สีลานิยา จามะ

ตะติยัมปิ มะยังภันเต วิสุง วิสุง รักขะณัตถายะ

ติสระเณนะ สะหะ ปญฺจะ สีลานิยา จามะ

การสมาทานศีล

การสมาทานศีล หมายถึง การรับเอาศีล
ที่พระสงฆ์มอบให้นำไปปฏิบัติ การรับศีลนี้เป็น
การประกาศว่า ตนจะเป็นผู้ตั้งใจงดเว้นจากการ
ประพฤติกุจริตทางกาย วาจา และใจ

คำสมาทานศีล

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ

(กล่าว ๓ ครั้ง)

พุทฺธัง สาระณัง คัจฉามิ

ธัมมํัง สาระณัง คัจฉามิ

สังฆัง สาระณัง คัจฉามิ

คำสมาทานศีล (ต่อ)

ทุติยัมปิ พุทฺธัง สาระณัง คัจฉามิ

ทุติยัมปิ ธัมมํ สาระณัง คัจฉามิ

ทุติยัมปิ สังฆัง สาระณัง คัจฉามิ

ตติยัมปิ พุทฺธัง สาระณัง คัจฉามิ

ตติยัมปิ ธัมมํ สาระณัง คัจฉามิ

ตติยัมปิ สังฆัง สาระณัง คัจฉามิ

ต่อไปพระสงฆ์จะกล่าวว่า **“ติสระณะคะมะนัง นิฏฐิตัง”**
ผู้รับไม่ต้องว่าตามฟังกล่าวรับว่า **“อามะ ภันเต”** เท่านั้น
เมื่อพระสงฆ์บอกคำให้ศีลผู้ปฏิบัติกล่าวตาม ดังนี้

ปาณาติปาตา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ
อะทินนาทานา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ
กาเมสุ มิจฉาจารา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ
มุสาวาทา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ
สุราเมระยะมัชชปะปะมาทัญฐานา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ

ปาณาติปาตา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ
อะทินนาทานา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ
กาเมสุมิจฉาจารา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ
มุสาวาทา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ
สุราเมระยะมัชชะปะมาทัฏฐานา
เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ

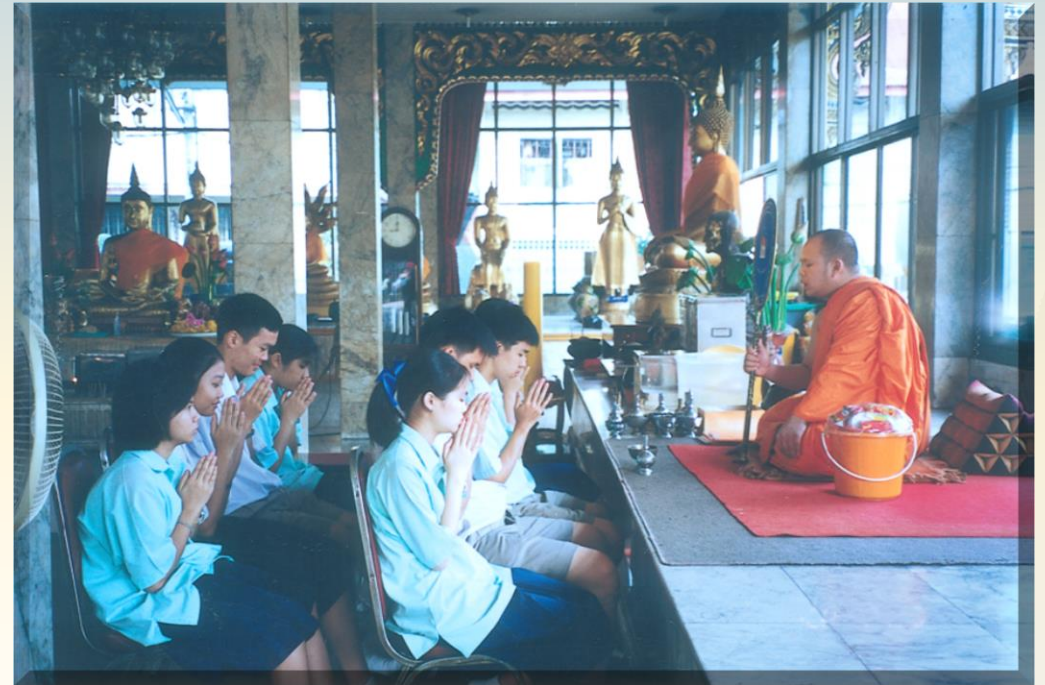

ต่อจากนั้นพระสงฆ์จะกล่าวสรุปคือว่า

“อิมานิ ปัญจะ สิกขาปะทานิสีเลนะ สุขะติง ยันติ
สี่เลนะ โภคะสัมปะทา สี่เลนะ นิพพุติง ยันติตัสมา
สี่ลัง วิโสธะเย”

ในขณะที่พระกำลังกล่าวสรูป
ศีลนี้ผู้รับฟังกล่าวเบา ๆ พอได้ยินคน
เดียวว่า “อิมานิ ปัญจะ สิกขา
ปะทานิสะมาทิยามิ” (๓ จบ)

การสมาทานศีลหรือรับศีล
เป็นพื้นฐานเบื้องต้นในการทำความดี

เป็นการให้ปฏิญาณว่าจะ
สมาทานรักษาศีล ๕ นี้ให้บริสุทธิ์
บริบูรณ์ต่อไป เมื่อกล่าวจบแล้วกราบ
แบบเบญจางคประดิษฐ์ ๓ ครั้ง
เป็นอันเสร็จพิธีการสมาทานศีล ๕

การสมาทานศีลหรือรับศีล
เป็นพื้นฐานเบื้องต้นในการทำความดี

คำถามชวนคิด

การอาราธนาศีล
มีความสำคัญอย่างไร

การสมานานคือมีความสำคัญ
อย่างไร

หากนักเรียนปฏิบัติตนตามศาสนพิธี
ที่ถูกต้องจะก่อให้เกิดประโยชน์อย่างไร

การปฏิบัติตามศาสนพิธีส่งผลดี
ต่อตนเองอย่างไร

การปฏิบัติตามศาสนพิธี
ส่งผลดีต่อพระพุทธศาสนาอย่างไร

๕ ขณปฏิปัต

คำชี้แจงนักเรียน

๑. นักเรียนศึกษาเรื่องการอาราธนาศีลและการสมาทานศีลจากหนังสือเรียน
๒. นักเรียนทำใบงานที่ ๔ เรื่อง การอาราธนาศีลและการสมาทานศีล
๓. นักเรียนนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

คำชี้แจงครูปลายทาง

๑. ครูให้นักเรียนศึกษาเรื่องการอาราธนาศีลและการสมาทานศีลจากหนังสือเรียน
๒. ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ ๔ เรื่อง การอาราธนาศีลและการสมาทานศีล
๓. ครูให้นักเรียนนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน
๔. ครูเดินดูและให้ความช่วยเหลือตามความเหมาะสม

ใบงานที่ ๔

เรื่อง การอาราธนาศีล

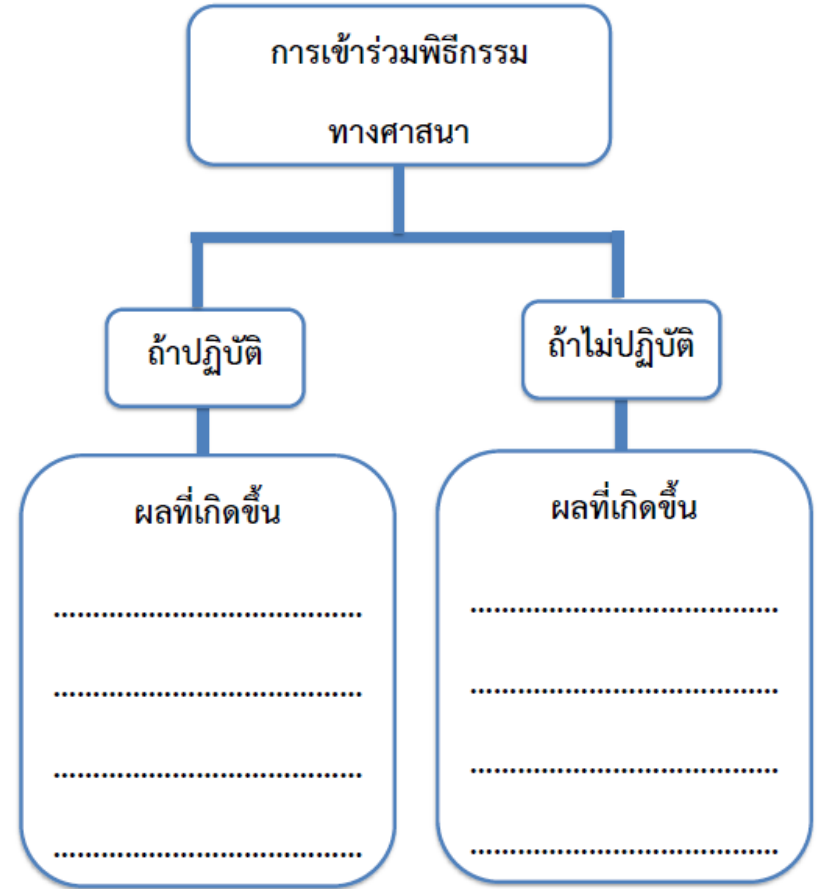
และการสมาทานศีล

คำชี้แจง

ให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ผล
ที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติตน
และไม่ปฏิบัติตนในการเข้าร่วม
พิธีกรรมทางศาสนา

ใบงานที่ ๔ เรื่อง การอาราธนาศีลและการสมาทานศีล
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ปฏิบัติมาเป็นนิจ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การอาราธนาศีลและการสมาทานศีล
รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ๑๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติตนและไม่ปฏิบัติตนในการเข้าร่วมพิธีกรรมทางศาสนา

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

การเข้าร่วมพิธีกรรม ทางศาสนา

ถ้าปฏิบัติ

ผลที่เกิดขึ้น

.....

.....

.....

.....

ถ้าไม่ปฏิบัติ

ผลที่เกิดขึ้น

.....

.....

.....

.....

เฉลย

ใบงานที่ ๔

เรื่อง การอาราธนาศีล

และการสมาทานศีล

การเข้าร่วมพิธีกรรม ทางศาสนา

ถ้าปฏิบัติ

ผลที่เกิดขึ้น
เป็นการสืบทอด
พระพุทธศาสนา
และเป็นพื้นฐานของ
การทำความดี

ถ้าไม่ปฏิบัติ

ผลที่เกิดขึ้น
ทำให้ไม่ทราบถึงขั้นตอนของ
พิธีกรรมทางศาสนา อาจทำให้เรา
วางตัวไม่ถูกต้องและเหมาะสม
ขณะประกอบพิธีกรรมทางศาสนา

สรุปบทเรียน

ศาสนพิธี เป็นระเบียบแบบแผน หรือแบบอย่างที่ยังปฏิบัติในพระพุทธศาสนา ศาสนพิธีต่าง ๆ ช่วยทำให้ความศรัทธาของพุทธศาสนิกชน มีความแน่นแฟ้นยิ่งขึ้น เป็นสิ่งตอกย้ำจิตใจให้ระลึกถึงคุณของพระรัตนตรัยได้อย่างดีเยี่ยม จึงเป็นแบบแผนอันดีงามที่ควรรักษาไว้คู่กับพระพุทธศาสนาตลอดไป

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง...

การจัดโต๊ะหมู่บูชา
๒๒

